

Το περιουσιακό των μειονοτήτων στην Τουρκία

Δημοσιεύτηκε στις Κυριακή, 19 Σεπτεμβρίου 2010 01:00 | Γράφτηκε από τον/την emman |

Αξιολόγηση Χρήστη: / 0

Χειρότερο Καλύτερο

Αξιολόγηση

Στις 20 Φεβρουαρίου 2008, η Τουρκική εθνοσυνέλευση, έπειτα από μακρά συζήτηση ψήφισε το νόμο 5555, γνωστό ως Νόμο περί των Μειονοτικών Ιδρυμάτων (Βακουφίων). Ο εν λόγω νόμος ψηφίστηκε και παλαιότερα αλλά ανεπέμφθη από τον τότε πρόεδρο Αχμέτ Σεζέρ. Η έντονη αντίδραση των δύο αντιπολιτευομένων κομμάτων (Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα και Κόμμα Εθνικιστικής Δράσης) είχε τότε οδηγήσει σε παραπλανητικά συμπεράσματα. Στην ουσία, αντέδρασαν γιατί ζητούσαν να παρεμποδιστεί η αναγνώριση οποιουδήποτε περιουσιακού δικαιώματος στα μειονοτικά ιδρύματα. Το πάγιο, όμως, αίτημα των μειονοτικών ιδρυμάτων στην Τουρκία, στο πλαίσιο εναρμόνισης της χώρας με το κοινοτικό κεκτημένο, είναι η επιστροφή των ακινήτων περιουσιακών τους στοιχείων, τα οποία στο παρελθόν κατεσχέθησαν από το τουρκικό κράτος.

Σήμερα, 161 μειονοτικά ιδρύματα στην Τουρκία (η πλειοψηφία ελληνικά, 75 στον αριθμό), υπέβαλαν αιτήσεις για την επιστροφή 2.252 ακινήτων που, κατά το παρελθόν, μεταβιβάστηκαν σε τούρκους ιδιώτες ή περιήλθαν στην κυριότητα του τουρκικού δημοσίου. Το ζήτημα αυτό ήρθε στην επιφάνεια στα μέσα του 2002, όταν στα πλαίσια εκπλήρωσης των κριτηρίων της ΕΕ αναφορικά με το σεβασμό των μειονοτικών δικαιωμάτων, οι τουρκικές κυβερνήσεις δεσμεύτηκαν να επιτρέψουν στα μειονοτικά ιδρύματα να πάρουν τίτλους ιδιοκτησίας για την ακίνητη περιουσία τους, παρέχοντας σε αυτά το δικαίωμα να την διαχειριστούν, όπως ακριβώς προβλέπει και η συνθήκη της Λωζάννης.

Το πρόβλημα με τους τίτλους ιδιοκτησίας των μειονοτικών ιδρυμάτων, όπως προέκυψε σήμερα, πάει πολύ πίσω χρονικά. Συγκεκριμένα, το 1936 η τότε τουρκική κυβέρνηση του Κεμάλ Ατατούρκ ζήτησε από τις ενορίες και τα μειονοτικά ιδρύματα να υποβάλουν αναλυτικές δηλώσεις με τα ακίνητα που κατείχαν. Η Διεύθυνση Μειονοτικών Ιδρυμάτων θεώρησε ως τελικές και αμετάκλητες τις δηλώσεις αυτές και δεκαετίες αργότερα, με αυθαίρετες αποφάσεις, αφαίρεσε από τα ιδρύματα την κυριότητα όλων των ακινήτων που είτε από παράλειψη δεν δηλώθησαν, είτε απεκτήθησαν, μέσω δωρεάς, αγοράς και διαθήκης, μετά το 1936.

Οι κατασχεμένες περιουσίες των ελληνικών ιδρυμάτων χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: α) οι περιουσίες που κατεσχέθησαν από το τουρκικό κράτος, β) τα μοναστήρια που υφαρπάχθησαν από τη δικαιοδοσία του Πατριαρχείου, και γ) τα ελληνικά νεκροταφεία, τα οποία υφαρπάχθησαν από τους Δήμους ή κατελήφθησαν παράνομα από ιδιώτες.

Ο νόμος 5555, όπως προηγουμένως και οι δύο εκτελεστικοί κανονισμοί του 2003 και 2004, αν και καλεί τα μειονοτικά ιδρύματα να υποβάλουν αιτήσεις για να παραλάβουν τίτλους ιδιοκτησίας για τις ακίνητες περιουσίες τους, στην ουσία αποκλείει ότι δεν εμπίπτει στις διατάξεις του νόμου του 1936. Επιπλέον, με τον νόμο αυτό, τα ελληνικά ιδρύματα, όπως και άλλα μη-μουσουλμανικά, δεν μπορούν να διεκδικήσουν την επιστροφή των κατασχεμένων περιουσιών (τα καλούμενα τουρκιστί mazbut) που ήδη έγιναν αντικείμενο αρπαγής από το τουρκικό δημόσιο ή μεταβιβάστηκαν σε τούρκους ιδιώτες. Το μόνο που μπορούν να κάνουν είναι να ζητήσουν τίτλους ιδιοκτησίας γι' αυτά που δεν κατεσχέθησαν.

Η συζήτηση αυτή δεν αφορά το σύνολο των κατασχεμένων ελληνικών περιουσιών στην Τουρκία, αλλά μόνο ένα μικρό τμήμα. Δεν περιλαμβάνει δηλαδή τις ιδιωτικές περιουσίες που δημιουργήθηκαν κατά καιρούς. Σύμφωνα με υπολογισμούς της ελληνικής κοινότητας της Πόλης, περίπου 11.900 τίτλοι ιδιοκτησίας ακινήτων στην Τουρκία ανήκουν σε Έλληνες, ένα μεγάλο μέρος των οποίων ανήκει στους απελαθέντες από το 1964. Πολλά από τα ακίνητα αυτά βρίσκονται σε περιοχές με μεγάλη εμπορική δραστηριότητα και ως εκ τούτου, προσήλκυαν και προσελκύουν μεγάλο ενδιαφέρον από επιτήδειους που συστηματικά συνεργάζονται με το κεμαλικό κατεστημένο. Η εμπορική αξία της ακίνητης κατασχεμένης περιουσίας που ανήκει σε Έλληνες της Πόλης, με τουρκική ιθαγένεια, ξεπερνά το 11 δισ. ευρώ, ενώ το αντίστοιχο ποσό για τις περιουσίες των απελαθέντων προσεγγίζει το 2,5 δισ. ευρώ. Μέχρι το 2000, 70% της περιουσίας της ελληνικής μειονότητας περιήλθε στην κατοχή του τουρκικού κράτους. Αυτές οι περιουσίες θεωρούνται οριστικά χαμένες αφού ο νέος νόμος δεν προβλέπει τίποτα γι' αυτές.

Τελικά ο νόμος 5555 επιβεβαίωσε με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο τις επιφυλάξεις πολλών που διέβλεπαν σκοπιμότητα και προσπάθεια εντυπωσιασμού πίσω από τη συζήτηση για τα μειονοτικά ιδρύματα, όπου στο τέλος αντί να αποκαθιστά την αδικία, την νομιμοποιεί και καθιστά τον νόμο αυτό ασυμβίβαστο με το κοινοτικό κεκτημένο.

www.geopolitics-gr.blogspot.com

